

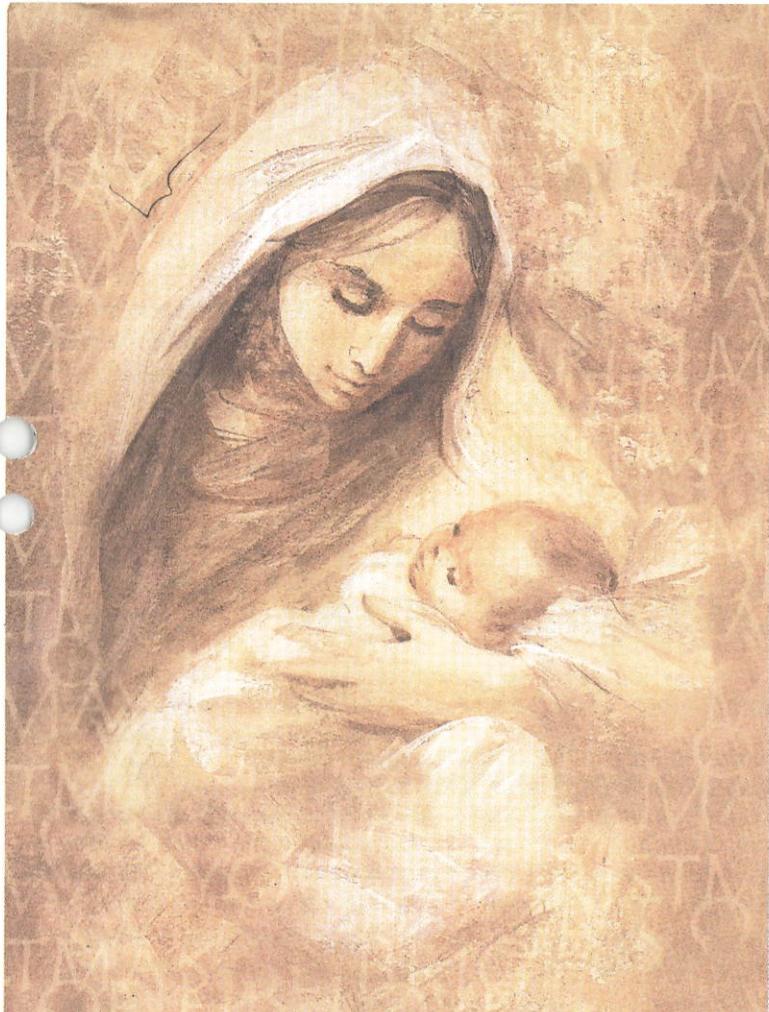

Pokoj a dobro

KATOLÍCKY ČASOPIS FARNOSTI MARKUŠOVCE, FILIÁLOK TEPLICKA A LIESKOVANY

ROČNÍK 2 Číslo 5 VIANOCE 2000

Ona vtedy dávno uverila a zmenila beh sveta...

z obsahu

Zamyslime sa...	str.2
Pôst na Štedrý deň	str.3
človek@počítač.Boh	str.4
Vaše názory	str.5
Životné črty	str.7
Štedrovečerná modlitba	str.9
Zážitok z adorácie	str.9

V čase Vianoc nás hreje živý obraz Božského Dieťaťa v jasliach. V nemalej miere prispieva k našej pohode aj čarowná atmosféra samotných Vianoc. V našich ušiach nám znejú koledy, ktoré spievajú Ježiškovi na slame a na sene. Pridávame sa k tomuto spevu, akoby nám vyhovovalo, že nás Boh v podobe dieťaťa tíško spí v betlehemskej idyle...

Uplynulo asi 30 rokov od úžasného spevu anjelov pred prekvapenými tvárami pastierov. Na Genezaretskom jazere sa uprostred búrky potápa loďka, v ktorej spí Kristus. Apoštoli ho budia: "Pane, nedbáš, že hynieme?"

Táto scéna nám chvíľu pripomína udalosť, keď pohanskí kňazi silným hlasom vzývali svojho boha, aby sa zobudil a zapálil ich obetu. Prorok Eliáš sa smial týmto Baalovým kňazom: "Kričte hlasnejšie, váš boh možno nepočuje, možno spí..." Zvyšovali svoj hlas, no

KTO UVERÍ

NARODENÉMU?

ich boh sa neozval. Ale či Boh naozaj spí? Nedotkla sa prorokova výzva aj apoštolov v potápajúcej sa loďke, nedotýka sa nás? Nie je vari skúsenosťou nášho života pocit, ktorý sa nás niekedy zmocňuje, že Boh spí, zatiaľ čo sa naše veci potápajú? Nepodobá sa Cirkev a viera malej loďke, ktorá naberá vodu, zbytočne zápasí s vlnami a s vetrom, zatiaľ čo Boh je neprítomný? Aj apoštoli v beznádeji kričia a pokúšajú sa zobudit' Pána, ktorý sa čuduje a karhá ich slabú vieri.

Mnohým kresťanom neprináša viera šťastie, ani riešenie problémov, ani uzdravenie, ani pokoj v srdci, ani spokojnosť a stav pohody. Nič, čo by mohlo uspokojať ich každodenné potreby. A takto predstavujú vieri dnešnému svetu. Friedrich Nietzsche povedal jednu strašnú vetu, ktorá sa žiaľ stáva aktuálnou v našich časoch: "Boh je mŕtvy, my sme ho zabili." My Boha zabijeme vtedy, keď ho uzatvoríme do temnej hrobky rutinného myslenia, keď ho odoženieme v zbožnej fráze bez zmyslu pre realitu. My sme ho zabili dvojznačnosťou nášho života, ktorá rozprestiera závoj tmy aj na neho. Boh musel za nás zomrieť, aby sa v nás mohol znova narodiť. Do ľudskej tmy chce zažiaríť svetlo Narodeného. Toto svetlo musí rozbiť obraz, ktorý si ľudia o Bohu vytvorili a do ktorého ho chcú uzavrieť, aby v nich zažiarila tvár živého Boha. Veľkou udalosťou Svätej noci nie je len Ježišovo narodenie, ale i nové narodenie naše. Tejto noci sa má každému z nás znova narodiť nová láska, nová viera a nádej. Vo Svätú noc sa v nás znova narodí Boží Syn. Príliš krásne na to, aby sme uverili? Jedna 15-ročná dievčina vtedy dávno uverila a zmenila beh sveta. Uveríme aj my?

Ján Budzák

BLAHOŽELANIE

Redakcia časopisu *Pokoj a dobro* srdceľne blahoželá Dr. Jánovi Dudovi (cenzorovi tohto časopisu) k úspešnému nadobudnutiu vedecko-akademickej hodnosti docent v odbore katolícka teológia, špecializácia právo. Tento titul získal 7. novembra 2000 pred habilitačnou komisiou na Teologickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave.

MIKULÁŠ ČI JEŽÍŠKO?

Liturgická spomienka sv. Mikuláša biskupa sa slávi 6. decembra. Existuje starobytlá legenda, že na príhovor sv. Mikuláša Boh vzkriesil k životu niekoľko zabitých školákov (porov. K. Richter, Liturgie a život, s. 136). Preto sa v stredoveku začal sv. Mikuláš vzývať ako patron školákov. V súvislosti s tým sa začali hrať hry, počas ktorých sa niekto zo školákov preobliekol za biskupa a napomínil a karhal dospelých za hrebeň. Neskôr sa úloha obrátila v tom zmysle, že niekto z dospelých sa preobliekol za biskupa a napomínil deti a povzbudzoval ich k dobrému, prípadne im doniesol nejaké dary. Nemecký protestantský reformátor Martin Luther niekedy okolo polovice 16. storočia tieto mikulášske hry zrušil a obdarúvanie detí sa „presunulo“ pod vianočný stromček, kam darčeky deťom a neskôr i dospelým prinášal Ježiško.

V súčasnosti deti chápú mikulášske alebo vianočné darčeky ako samozrejmost. A pritom by malo byť každemu z ľudí jasné, že nijaký dar sa nesmie chapať ako samozrejmost, ale ako prejav lásky, úcty a pozornosti. Kto však neprijíma dar ako prejav lásky, úcty a pozornosti zo strany iného človeka, ten si tento dar ani nezasluží, lebo si ho nie vie väziť. Je preto veľkou úlohou nás ľudí učiť sa a učiť iných prijímať aj len najmenší dar ako prejav úcty a pozornosti. Nebo inak obdržať obdarúvania strieľa zmysel. Alebo azda vás nezaboli srdce, keď vidíte, že niekto nad darom, ktorý ste vy venovali z lásky a úcty, ohŕňa nos a možno na vás aj krivo zazera? Ako si niekto potom dokáže vážiť, ceniť a ctiť božie dary, ktorími nás denne zahŕňa nás Pán? Akú hodnotu má pre nich zdravie, každý nový deň, láska blízkych...?

-jd-

ZAMÝSLIME SA ...

ZAMÝSLIME SA ...

Zelené vetyčky, krásne ozdobené stromčeky, zvončeky, sviečky, sladkosť a darčeky. To všetko sú symboly Vianoč. Vyvolávajú v nás pocity pokoja, radosti a pohody v rodinnom kruhu. Snažíme sa, aby sme všetko zohnali, zariadiť, zabezpečiť, aby cez Vianoce nci nechybalo – darčeky, stromček aj sladkosť. Vyžaduje to veľa času a energie, prináša to veľa radostí a prijemných starostí.

Často v kolotoči týchto starostí zabúdame na podstatu, prečo vlastne Vianoce slavime. Zabúdame, že k Vianočiam patria predovšetkým chudobné jaslicky v betlehemskej mašali, že Vianoce sú preziaľene Božou láskou a milosťou. Láskou dieťata, ktoré je našim Spasiteľom a ktoré ju z jaslickov rozdáva všetkym ľuďom. Nasledujme jeho príklad, rozdávajme predovšetkým lásku, nielen darčeky.

L. Dzimková

MEDICÍNA A TEOLÓGIA

Pod rovnomeným názvom sa 8.11.2000 na pôde Kňazského seminára v Sp. Podhradí konal už 5.ročník interdisciplinárneho seminára teologického inštitútu. Zúčastnili sa ho lekári z celého Slovenska a predstaviteľa kňazského seminára. Témy boli bohaté na informácie, len škoda, že im bol vymedzený veľmi malý priestor, čo bránilo podrobnejšemu prebratiu daných problémov. V budúcnosti by bolo snáď dobré zvoliť len jednu či dve témy a venovať sa im hlbšie.

M. Kroti

ZVESTUJEME DOBRÚ

NOVINU...

DOBRA NOVINA

Láska nemôže zostať sama - nemalo by to zmysel. Láska sa potrebuje dávať. A tým darom je služba. Ako môžeme dávať našu lásku Bohu? Tým, že budeme verní svojej rodine, dielu, ktoré nám Boh zveril. Nezáleží na tom, či sme zdraví alebo postihnutí, chudobní alebo bohatí. Nezáleží na tom, koľko robíme, ale koľko lásky vkladáme do našich skutkov v celoživotnom dávani sa druhým...

Už po šiesty rok prichádzajú koledníci DOBREJ NOVINY s radosťou z narodenia Pána Ježiša a so želaním pokoja, radosti a požehnania. Je naším spoločným želaním, aby sa láska, pokoj a spolupatričnosť šírili nielen počas Vianoč a nielen v našich rodinách, ale aj medzi trpiacimi v núdzi a opuštení v Afrike, ktorým je určená naša pomoc. Prostredníctvom DOBREJ NOVINY chceme spolu s deťmi prispeť k tomu, aby sa zmiernilo utrpenie a bieda ľudí, ktorí žijú v omnoho horších podmienkach ako my.

V minulom ročníku DOBREJ NOVINY sa do koledovania zapojilo približne 12 000 detí, 3 000 vedúcich v 600 farnostach na Slovensku. Spoločne navštívili viac ako 47 000 rodín a spolu s príspevkami individuálnych darcov vykoledovali 7 204 838 Sk. Štedrosť ľudí tak umožnila podporiť viacero projektov v Sudáne, Keni, Ugande a Etiópii.

Výťažok zberiek vo vianočnom období 2000/2001 podporí tieto projekty:

- financovanie chirurgickej a pôrodníckej kliniky v Južnom Sudáne
- projekt pre deti z ulice "Deti všetkých" v Mali
- zabezpečenie zásobovania vodou v Ugande
- výstavba podporného centra pre deti z ulice v Keni
- výstavba ubytovacieho zariadenia pre Sestry Milosrdenskva v Nigérii

Z uvedených informácií môžeme vidieť, že ľudí, ktorí potrebujú našu pomoc, je mnoho. Preto sa aj deti našej farnosti zapoja do koledovania v rámci DOBREJ NOVINY a hoci prispejeme len malou čiastkou, nech nás pri srdci hreje pocit, že sme sa pričinili o dôstojnejší život chudobných a núdznych bratov a sestier.

"Celá naša práca je len kvapkou v mori. Ale keby sme ju neprídali, oceán by bol o jednu kvapku menší..."

Marta Králiková

PREČO SLÁVIME VIANOCE

25. DECEMBRA?

Vianoce sú nesporne najkrajšími sviatkami Katolíckej cirkvi (za najväčšie sviatky sa považuje Veľká noc, kedy za nás Kristus trpel a nás vykúpil). Slovo Vianoce je odvodené od nemeckejho weihnacht, čo znamená svätá noc, lebo počas nej sa narodil Najsvätejší, prisľubnený Spasiteľ sveta. Pred Druhým vatikánskym koncilom (1962-65) niektorí autori tvrdili, že vo východnej časti Rímskej ríše narodenie Pána Ježiša slávili 6.januára a v západnej časti, hlavne v Ríme, sa narodenia Pána slávilo 25.decembra a dodávajú: "ked' sa treťom storočí zistilo, že dňom narodenia Pána Ježiša je 25.december, slávnosť Božieho narodenia

ala v celej cirkvi ustanovená na tento deň" (porov. A. Radlinský, Nábožné výlevy, s. 295). V súčasnej dobe sa všeobecne v cirkvi prijíma, že nepoznáme presný deň narodenia Pána Ježiša, a teda 25.december nie je historickým dátumom jeho narodenia. Avšak slávenie Ježišovho narodenia práve v tento

deň bol úmyselne stanovený v Ríme v treťom storočí. Vtedy totiž 25.decembra slávili pohania v Ríme svoj sviatok, ktorý mal názov "Natalis solis invicti" (zrodenie nepremožiteľného slnka) a boli to slávostné a mimoriadne rozšírené slávnosti, počas ktorých oslavovali slnko ako boha. Niektorí kresťania, hoci uverili v Krista, nevedeli často odolať týmto veľkolepým slávnostiam a zúčastňovali sa ich. Preto vznikla v tom čase v Ríme myšlienka sláviť 25.decembra "dies Natalis" (deň narodenia), ale nie slnka, ale nášho Pána Ježiša Krista, ktorý je svetlom nášho života.

Malo to odlákať kresťanov od spomínanych pohanských slávností a prilákať ich k sláveniu sviatku opravdivého svetla, ktorým je Ježiš Kristus. Postupom času sa slávenie narodenia Pána 25.decembra zaviedlo takmer v celej cirkvi (A. Bergamini, Nový liturgický slovník, s. 857).

PÓST NA ŠTEDRÝ DEŇ?

V súčasnej dobe vládne určitý rozpor medzi staršou a mladšou generáciou, či sa treba alebo netreba postiť na Štedrý deň. Staršia generácia sa postí celý deň a aj v rámci štedrej večere jedia iba ryby a nikdy nie mäsitý pokrm. Z mladšej generácie jedni nasledujú príklad starších, iní nie. Pokúsim sa tieto rozdielne názory vysvetliť.

Treba robiť rozdiel medzi pôstom (lat. lex ieiunii) a zdržiavaním sa mäsitého pokrmu (lat. lex abstinentiae). Zákon pôstu spočíva v tom, že je dovolené iba raz za deň sa najest' dosýta; okrem toho je však dovolené ešte dvakrát niečo si zapest'. Zákon zdržiavania sa mäsitého pokrmu spočíva v tom, čo hovorí samotný názov: treba sa zdržať mäsitého pokrmu.

Čo sa týka dňa pred slávnosťou narodenia Pána (24.decembra), od stredoveku v tento deň platil prísný pôst a tiež zdržiavanie sa mäsitého pokrmu. Zákon pôstu a zdržiavania sa mäsitého pokrmu sa ako cirkevný zákon dostal aj do cirkevného zákonníka pápeža Benedikta XV. vydaného v roku 1917 (kán. 1252 § 2). Znamenalo to, že 24.decembra bolo možné

sa iba raz za deň sa dosýta najest' (okrem toho aj dvakrát ešte niečo si zajest') a nebolo možné v tento deň jest' ani mäsitý pokrm. Zrejme preto sa na štedrú večeru zaužívalo podávať rybie filé alebo kapra. Po publikovaní Cirkevného zákonníka pápežom Benediktom XV. požiadali niektorí biskupi Svätého Otca, aby bol na Štedrý deň (24.decembra) zrušený pôst a zdržiavanie sa mäsitého pokrmu. Na tento žiadost reagovala Posvätná Kongregácia koncilu výnosom z 13.novembra 1937 (za pápeža Pia XI.) a negatívne, čiže v tom zmysle, že sa uvedeným žiadostiam nevyhovuje (Acta Apostolicae Sedis 30, s. 160). Zdá sa, že zákon pôstu a zdržiavania sa mäsitého pokrmu na Štedrý deň platil dovtedy, kým nezačal platiť nový cirkevný zákonník súčasného Svätého Otca Jána Pavla II. z 27.novembra 1983. V tomto zákonníku, ktorý je platný aj v súčasnosti, sa už nespomína pôst a zdržiavanie sa mäsitého pokrmu na Štedrý deň, a teda predpis cirkevného zákona z roku 1917-kán. 1252 § 2, ktorý to nariadoval, bol zrušený (porov. kán. 6 KKP 1983).

ZJAVENIE PÁNA ALEBO TRAJA KRÁLI?

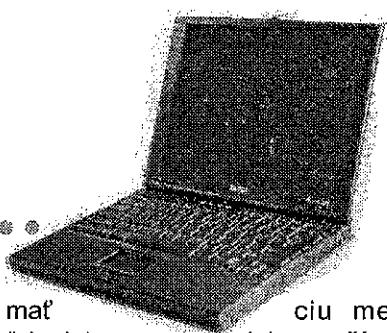
Slávnosť zjavenia Pána, ľudovo nazývaný sviatok troch kráľov, slávime 6.januára. Je zaujímavé, že slávnosť narodenia Pána vznikol v západnej časti Rímskej ríše (v Ríme) ako reakcia na pohanské slávnosti zrodenia nepremožiteľného slnka, ktorý a bol ustálený na 25.decembra. Avšak vo východnej časti Rímskej ríše taktiež slávili narodenie Pána Ježiša, ale slávili ho 6.januára ako epifániu, čiže zjavenie sa Boha tomuto svetu: Boh sa dal spoznať svetu skrze svojho Syna, ktorý prišiel na tento svet a narodil sa. Čiže v podstate 25.decembra, a aj 6.januára slávime to isté: príchod Ježiša Krista na tento svet.

Do záležitosti slávnosti Zjavenia Pána (6.1.) vstupuje postupom času ďalšia okolnosť: traja králi. Príbeh o troch kráľoch opisuje Písma sväté v Matúšovom evanjeliu (Mt 2,1-12). Písma však neuvádzajú počet, neuvádzajú mená a neuvádzajú ani to, že ide o kráľov, ale používajú názov "magi ab oriente" (mágovia z východu). Išlo zrejme o mužov múdrych a vzdelených, lebo Origenes (zomrel v roku 253) ich nazýva "múdrancami". Neskorim bol pridaný ďalší titul: králi. Po prvý raz tento ich titul nachádzame v spisoch Caesaria z Arles (zomrel v roku 542). V stredoveku dostali králi v ľudovej zbožnosti aj svoje mená: Gašpar, Melichar a Baltazár a ich počet sa ustálil na troch (zrejme podľa darov, ktoré dali Ježišovi: zlato, kadidlo a myrru). V stredoveku a začiatkom novoveku sa 6.januára slávil sviatok troch kráľov a až po Druhom vatikánskom koncile (1962-65) sa rozhodlo pre návrat k pôvodnému názvu i obsahu: slávnosť Zjavenia Pána.

Ján Duda

človek@počítač.Boh

V posledných desaťročiach zaznamenala výpočtová technika nevidaný rozkvet. Ani jeden ľudský výtvor sa nerozvíjať toľkými smermi a tak rýchlo. Dnes je skoro všade. Mnohí z nás s ňou dennodenne prichádzajú do kontaktu bez toho, aby si to uvedomili. Iní ju zas cieľavodome využívajú pri svojej práci. Niektorí nedokážu odolávať pokušeniu, ktoré v sebe ukrýva. Ostatní sa tvária, že ich vôbec nezaujíma.

Počítač

Je to stroj vykonávajúci iba to, čo mu človek naprogramuje. Naprogramovať počítač znamená povedať mu jasne a jednoducho, čo má kedy urobiť. Počítač nemôže nič urobiť svojvolne. Nemá slobodnú vôľu, aby sa sám rozhodoval, ktorú z možností si zvolí. Ak nemá jednoznačne povedané, čo má robiť ďalej, ktorú možnosť použiť, nevie sa rozhodnúť a jednoducho sa zasekne. Vtedy nie je chyba v počítači, ale v programe, ktorý človek nedôsledne vytvoril. **Počítač je teda len nedokonalá, pre ľaika trochu zložitejšia vec, ktorú Boh dal človeku, aby jej "vládol".**

Informačný vek

Doba, ktorú práve žijeme, sa často nazýva *informačným vekom*. V ňom sa postupne mení všeobecný rebríček hodnot. **Informácia, ako nová silná hodnota, prebieha aj také hodnoty ako sú peniaze, moc. Kto získa informáciu včas, získa s ňou aj tieň d'alej, už druhotné, hodnoty.**

Ak chceme v takomto prostredí plnohodnotne uplatniť svoju osobnosť, musíme sa naučiť s informáciami efektívne pracovať. A najvhodnejším nástrojom na prácu s informáciami je práve počítač. Má

veľkú kapacitu pamäte, je do-
statočne rýchly pri vyhľadáva-
ní, triedení, zobrazovaní a
uchovávaní údajov. V tomto
smere je počítač neoceniteľ-
ný pomocníkom. **Zvládnutie
základov práce s počítačom sa tak stáva jedným z pred-
pokladov ďalšieho rastu našej
osobnosti a úspešného zara-
denia sa do spoločnosti.**

Internet

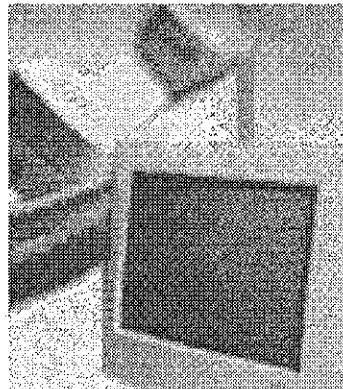
S potrebou prenášania veľkého množstva informácií vznikali rôzne počítačové systémy zamerané na prenos a spracovanie údajov. Jedným z nich je aj svetová počítačová sieť – Internet. Do tejto sie- te sa môže pripojiť ľubovoľný počítač kdekoľvek na svete. Jeho používateľ sa tak ľahko a rýchlo dostane k obrovskému množstvu informácií. Vstúpi do rozsiahleho sveta informácií, v ktorom nie je ľahké orientovať sa. Tak ako v reálnom svete, aj tu nájde mnoho užitočných vecí, ale aj nebezpečných nástrah. Riziko, ktoré so sebou internet prináša, je veľmi podobné závislosti na televízii. Človek veľmi ľahko podľahne lákavým stránkam, ktoré sú preplnené ešte príťažlivejšími obrázkami. Často sa stáva, že bezciele blúdi týmto vesmírom informácií bez toho, aby dal svojej činnosti zmysel.

Postupne v ňom rastie túžba po vnútornom naplnení, a tak dúfa, že na niečo hodnotné "natrafi". Po niekoľkých pre-márnených hodinách zistí, ako veľmi sa mylil.

Je veľmi dôležité dať každej činnosti zmysel. Aj "surfo-

vanie po sieti" musí mať svoj jednoznačný cieľ. Inak to bude len naničodné plynva-
nie časom, ktorý nám dáva Boh.

Internet je najbohatším zdrojom informácií z rôznych oblastí. Aj Svätá cirkev ho hojne využíva na priblíženie sa čoraz väčšiemu počtu používateľov siete. Prezentuje samu seba a svoju činnosť. Každý si tu môže nájsť informácie o pripravovaných akti- vitatách, prečítať správy z naj- rozmanitejších akcií. Internet

sa tak stáva silným nástrojom evanjelizácie. Nepresvedča, do ničoho nenutí, len svedčí o kresťanstve. Ten kto má záujem, môže nájsť správnu cestu práve tu.

Dnes má svoju interneto-
vú stránku väčšina biskup-
stiev (napr. www.spiskap.sk – stránka Spišskej Kapituly). Svätá stolica realizuje svoju stránku v šiestich jazykoch. Ponúka možnosť získať tu informácie o aktivitách Svätého Otca, nazrieť do encyklik, archívov. Časom snáď aj naša farnosť bude prevádzkovať svoju stránku, a tak sa dôsto-
ne prezentovať vo svete.

Internet umožňuje aj jed-
noduchú a rýchlu komuniká-
ciu medzi jeho používateľ-
mi, pričom na ich vzdiale-
nosti nezáleží. Nazývame ju

ELEKTRONICKÁ KOMUNIKÁCIA

Elektronická komuni-
kácia rozširuje možnosti
človeka kontaktovať sa s ostatnými. Pomáha na-
plňať základnú ľudskú po-
trebu – potrebu spoločen-
stva. Spoločenstvo musí komunikovať, inak zanikne. **Na základe komuni-
kácie sa v spoločenstve
môže ďalej formovať a
rozvíjať osobnosť kaž-
dého člena.** Form a úroveň tejto komunikácie zo-
hráva prítom hlavnú úlohu.

SPRÁVNY SMER

Je veľmi dôležité, aby sme aj my kresťančia spo-
ľurozhodovali o ďalšom
smerovaní informačnej
techniky, aby sme správne
rozhodli o jej využívaní.
Nesmieme zabudnúť, že
sme ju dostali ako nástroj
na konanie dobra. Neboj-
me sa s ňou bližšie zozna-
miť. Bezhlávju ju zavrhovať
dnes nemá opodstatnenie.
Radšej hľadajme nove
možnosti na jej ďalšie uplat-
nenie v službe dobra, pre
ďalší rozvoj našej spoloč-
nosti. Skusme ju používať
ako všedný nástroj každo-
deného života, to znamená
s mierou a laskou.

Peter Hamrák

Jubilejný rok 2000

Ani sme sa nenazdali a o pár dní tu máme koniec roka. Skončí sa toľkokrát obávaný a víziami o konci sveta ovenčený rok 2000. Čas ako stvorený na bilancovanie, o to zvlášť, že ide o tak významný rok. Bilancovali sme aj v nasledujúcej ankete s našimi respondentmi. Názory boli rôzne. Odpovede

boli úprimné a spontánne. Cením si to o to viac, že ľudia sa boja vyslovíť vlastný názor.. Majú strach, že všetko, čo povedia, bude zneužité proti nim. Aj touto cestou chcem všetkým zúčastneným podakovať za prejavenú dôveru i za ochotu. No nezabudnime, že ruka v ruke s bilancovaním je dávanie si záväzkov.

Našich respondentov sme sa opýtali:

- 1. Bol pre Vás rok 2000 niečím výnimočný?**
- 2. V súvislosti s rokom 2000 putovali po našej farnosti obrazy a sochy. Ktoré iné konkrétné aktivity by ste v rámci rozvoja kresťanského života v našej farnosti uvítali, prípadne navrhli?**

**Ing. Gabriela Mrovčáková,
23 rokov, slobodná, Markušovce**

1. Pre mňa bol. Práve v tomto roku som úspešne ukončila štúdium na VŠ, zamestnala som sa, mám prácu, ktorá ma baví. Som vdáčná Pánu Bohu. Vo všeobecnosti vidím výnimočnosť jubilejného roka v putovaní po sv. miestach, návštěvách kostolov, ktoré sú určené k získaniu odpustkov, v putovaní obrazov a sôch v našej farnosti.
2. V rámci rozvoja kresťanského života v našej farnosti som uvítala otvorenie farského centra vzdelávania, kde majú všetci farníci možnosť sa príjemnou cestou zdokonaliť a prehliobiť si svoje náboženské a jazykovedné vzdelanie. Ja navštievam jazykový kurz nemčiny, ktorý je pre mňa veľkým prínosom v mojom ďalšom vzdelávaní.

Ďalšou možnosťou prehľbovania si duchovného bohatstva farníkov by podľa mňa bolo premietanie náboženských, ale aj iných zmysluplných filmov. Počas môjho štúdia na VŠ som túto možnosť plne využívala a myslím si, že v našej farnosti by nemal byť problém niečo také zorganizovať. Určite by to mnohí uvítali.

**Lubica Klúčárová, slobodná,
23 rokov, študentka teológie,
Lieskovany**

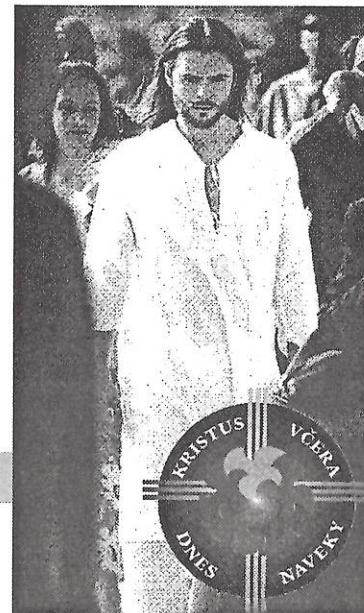
1. Už 2000 rokov je prázdný boží Pokoj a dobro 4/2000

hrob svedectvom víťazstva života nad smrťou. V tom je výnimočnosť tohto jubilejného roka. Dnes viac ako inokedy si uvedomujem Božiu prítomnosť vo svojom živote. Lebo Kristus žije, je s nami až do konca vekov. Stále znova nám hovorí: "Nebojte sa!"

2. Putovanie obrazov bol krásny nápad. Rodiny mali dôvod k spoločnej modlitbe, čo je v dnešnej dobe nezvyklé, no veľmi potrebné. Práve aktivít zameraných na rodinu a rodiny je veľmi málo. Ja by som uvítala, keby bol jeden deň v mesiaci otvorený kostol pre poklonu Najsv. sviatosti zakončený spoločnou adoráciou.

Jana Timková, vydatá, Teplická

1. Tento rok bol pre mňa a celú našu rodinu výnimočný tým, že v máji sa v našej dedine po prvýkrát v historii nášho kresťanského života konala birmovka. Aj naši dvaja synovia Alojz a Ivan prijali túto sviatost', čo mňa aj môjho manžela veľmi potešilo. Druhou takou udalosťou bolo prvé sv. prijímanie, ktoré prijal nás tretí syn Ivan.
2. Viac by som uvítala práce s mládežou a deťmi, nakoľko mám sama deti v školskom veku. Z ich rozprávania viem, že by sa radi zúčastnili rôznych športových podujatí.

**Kristus je ten istý, včera,
dnes, naveky!**

tí, ktoré by boli spojené aj s určitým druhom duchovných cvičení. Jednoducho spojiť príjemné s užitočným.

**Marcela Kapustová, 26 rokov,
vydatá, 2 deti, Lieskovany**

1. Rok 2000 bol pre celú našu rodinku výnimočný. Rozrástli sme sa o nového člena. Narodil sa nám syn Štefan.
2. Ja osobne by som sa rada aktívnejšie zapájala do už zaužívaných aktivít v našej farnosti, ale momentálne máme veľmi málo voľného času. Uvítala by som však viac neformálnych stretnutí rodín, akým je napr. detský maškarný ples. Myslím si, že viacerí mladí rodičia by práve na týchto stretnutiach radi získavali skúsenosti pri výchove detí od starších či starých rodičov, ale i od samotného kňaza.

**František Franko, dôchodca,
Lieskovany**

1. Rok 2000 mi ešte aj dnes pripomína môjho už nebohého deda. On hovoril práve o tomto roku ako o roku prírodných katastrof. Predpovedal povodne, požiare, zemetrasenia. A ako vidím, nemýlil sa a mal pravdu.

2. Veľmi rád chodím na odpusty a za celý svoj život som navštívil mnoho pútnických miest. V mojom srdci má však miesto najmä Levoča, a to nielen preto, že ju máme tak povediac "za kopcom", ale je to niečo, čo mi vstupili do srdca ešte moji rodičia. V posledných mesiacoch som toto pútnické miesto navštívil aj počas fatimskej soboty a neolučoval som. Stretol som tam mnoho ľudí z celého Slovenska. Zarážajúce na tom je, že práve nás "domáčich" tam bolo poskromne. Škoda, že tieto fatimské soboty sú u nás málo propagované.

Som rád, že sa vo farnosti začalo náboženské vzdelávanie. Počul som, že sa tam na jednotlivých sedniach preberajú zaujímavé témy. Zatiaľ som nemal možnosť sa ich zúčastiť, ale pevne verím, že sa mi to do konca tohto roka pákrat podarí.

**Katarína Murdžáková,
25 rokov, slobodná, Teplická**

1. Tých výnimočných udalostí bolo viac, ale tou najvýznamnejšou bola návšteva sv. mesta Ríma. Bola som tam ešte na jar tohto roku spolu s ďalšími veriacimi zo Sp. Novej Vsi a

okolia. Duchovným otcom bol spišskonovoveský pán dekan. I napriek tomu, že výlet trval len 7 dní, stihli sme toho pomerne dosť. Zúčastnili sme sa audience u sv. otca, navštívili sme mnohé okolité kostolíky i ďalšie významné pamiatky. Okrem požehnania sme si priniesli aj množstvo nezabudnuteľných zážitkov.

2. Páčili sa mi zábavy pre mladých, ktoré boli u nás na Teplické. Škoda, že ich bolo tak málo. Je však jedna vec, na ktorú by som chcela upozorniť. Určite mi dajú za pravdu všetci tí, čo robia aj soboty a nedele. Tým problémom je čas sv. omší v sobotu s platnosťou na nedelu. Aj touto cestou by som chcela poprosiť o zmene na večer. Pretože ak nechceme vynechať sv. omšu, musíme chodiť v nedelu ráno o 6,00 alebo potom večer do kostola v Sp. Novej Vsi.

**MUDr. Rastislav Lazor, 29 rokov,
slobodný, Markušovce**

1. Rok 2000 bol charakteristický, že nám dával možnosť získania odpustkov - zbavenia trestov za hrie-

chy naše i našich blízkych čakajúcich v očistci. Predpokladom získania odpustkov je pravé pokánie - úprimné obrátenie všetkých prosiacich o božiu milosť, ľudí žijúcich spravodlivo i opakovane padajúcich. Túto možnosť sme dostali na obdobie celého roka vo vyznačených chrámcach. Mojou žiaľ nesplnenou túžbou bola návšteva Ríma počas svetového dňa mládeže. A tak som sa uspokojil s opakovanou návštevou kostola Nanebovzatia Panny Márie v Sp. Novej Vsi. Túto výnimočnú skutočnosť si cením o to viac, že sa tak stalo opäť po skončení komunistického jarma a je pre nás všetkých láskyplnou povinnosťou využiť ju v prospech tých, ktorí nás predišli do večnosti.

Podstatou jubilejného roka je úplné očistenie údov cirkevi žijúcich tu zemi i na druhom svete v očistci. Bol by som rád, keby ružencové spoločenstvo prijalo za svoje rozsirenie modlitieb o ruženec Božieho milosrdenstva. Zaujímavou je pre mňa otázka ľudových misií v našej farnosti vzhľadom na vysoký počet rómskych spoluobčanov. Mám na mysli misionársky zamerané skupiny rehoľníkov, resp. laikov, ktoré by pôsobili medzi nimi.

Mária Krotká

VIANOČNÝ BETLEHEM A VIANOČNY STROMČEK

Betlehemy ako vianočná výzdoba našich kostolov a domáčich príbytkov sú naozaj prastarou tradíciou. Začiatok tejto tradície siaha do čias sv. Františka z Assisi, ktorý v roku 1223 postavil

uprostred spoločenstva Menších bratov prvé jasličky, aby si pripomenuli narodenie Pána Ježiša. Ovtedy sa tento zvyk rozšíril do mnohých krajín (A. Radlinský, *Nábožné výlevy*, s. 296). Niektorí autori dodávajú,

že stavanie betlehmov sa vyvinulo zo stredovekých vianočných hier, na ktorých sa predvádzalo dramaticky spracované narodenie Pána Ježiša (K. Richter, *Liturgie a život*, s. 137). Z jasličiek a betlehmov sa

mimoriadne tešia malé deti, ktoré rodičia privádzajú do kostolov pozrieť jasličky a pomodliť sa k Ježiškovi. Zaujímavú prax zaviedol súčasný Svätý Otec Ján Pavol II. Tento pápež dáva každý rok na Vianoce postaviť na námestí sv. Petra v Ríme veľký betlehem, kde sochy sv. Jozefa, P.

Marie a Ježiška sú v živote veľkosti. Pri tomto betleheme stojí veľký vianočný strom, ktorý daruje pápežovi každý rok iná krajina. Aj Slovensko malo to šťastie darovať pápežovi vianočný strom, ktorý dokonca pochádzal z našej diecézy (zo Záhrivej pri Dolnom Kubíne). Na Slovensku sa vianočné stromčeky objavujú len asi posledných dvesto rokov. Tento zvyk sa k nám dostal z Nemecka. Predstavuje nám nový rajský strom života - drevo Ježišovho kríza, ktoré nám prinieslo spásu. Ozdoby na vianočnom stromčeku zasa symbolizujú božie milosti, ktoré nám priniesol Ježiš. -jd-

Raz v Greccio sv. František sprítomnil ľudom scénu v Betlehemskej jaskyni, tak sa začala tradícia jasličiek.

Ked' sa rodičom Kamenickým 21.8.1937 narodil malý Jožko, nikto ani netušil, že raz tento chlapec začínať voľný čas celého svojho života kantorovaniu. Doba, v ktorej vyrastal, bola ťažká, no jeho pevná vôľa, chut' slúžiť Cirkvi, ako i podpora rodiny spôsobili, že v tejto službe vytrval. Vyučil sa za zámočníka, no jeho tajnou túžbou bola práca v bani, do ktorej nakoniec predsa len nastúpil a strávil v nej 26 rokov. Naplno sa začal venovať kantorovaniu po návrate zo základnej vojenskej služby. Ani sobáš s jeho manželkou Martou v r. 1963 neboli dôvodom na odchód. Ba práve naopak. V rodine našiel oporu a pochopenie i za cenu častého odriekania.

Každý začiatok je ťažký

Pán Kamenický si rád spomína na starúckeho pána kantora Vartovníka, ktorý napriek svojmu pokročilému veku hral v našom kostole. Po ňom nastúpil pán Vítko, učiteľ tunajšej základnej školy, po ňom sa kantorovaniu venoval pán Emil Selecký. Bol to jeho spolužiak. Ten sa naučil hrať popri svojom bratovi Lackovi, ktorý sa učil v seminári. Ked' sa pán Emil Selecký oženil a odstúpil do Sp. N. Vsi, začalo byť problematické dochádzanie do Markušovce kvôli hre na organ. Postupne teda začal farár markušovskej farnosti vdp. Skrak naliehať, aby predsa len skúsil hrať na organe on. Vtedajší mládenci nemali o hru záujem a učitelia to mali zakázané. Spočiatku mal obavy, ako to zvládne, no tešil sa z toho, že môže hrať a spievať na Božiu chválu. Najväčšiu radosť z neho mala jeho mamka, na ktorú si s láskou spomína. A tak teda začal 16.7.1960 na sviatok Panny Márie Škapulierskej. Hral s úžasnou trémou celú svätú omšu i s litániami. Začiatky boli veľmi ťažké. Musel hrať nedelňé latinské sv. omše. Učil sa všetky texty naspamäť. Cez týždeň nehrál, pretože ranné omše sa časovo prekrývali s jeho zamestnaním.

Od začiatku bol samoukom. Mal k dispozícii len knižku pre začiatočníkov v hre na klavír. Získať kvalitné knihy v tomto období bolo priam nemožné. Pomocou mu bolo i to, že už vtedy, keď predchádzajúci kantori hrávali, stával pri organe po ich ľavom boku a prizeral sa ich hre.

Služba Cirkvi

Ak sa hovorí o službe Cirkvi, tak tá ide ruka v ruke s láskou k Bohu a s odriekaním. Každú nedelu hrával prvú a druhú sv. omšu, ako aj večerné pobožnosti znamenalo byť tu pre Boha i ľudí celý deň. Popoludňajšie rodinné výlety, futbal či iné akcie stáli až na druhom mieste. Len ten, kto prácu vykonáva s láskou, dokáže sa dobrovoľne vzdať svojho voľného času.

Ani v zamestnaní to nebolo jednoduché. Vtedajší vedúci pracovníci mu dávali pocítiť svoju nepriazeň, ak bolo treba odísť hrať na pohrebnú alebo inú sv. omšu. Ale ani to ho neodradilo a nevzalo chut' slúžiť

P. Kamenický s manželkou Martou

dalej. A nebola to len príjemná záľuba. Ved' skúste niekol'ko rokov pravidelne hrávať v studenom kostole so skrehnutými rukami, ktoré krátko predtým pracovali s ťažkým banským kladivom. Vložiť do rúk jemnosť,

aby vylúdili peknú organovú muziku. A hrať s vedomím, že som samouk a že mi nikto neporadí, lebo učitelia mali v tej dobe strach aj čo len pomáhať, vyžadovalo značnú dávku vnútornej istoty. A tá isto pramenila z modlitby. Radostnejší obrat nastal vtedy, keď sa prestali hrať latinské omše. Hoci sa bolo treba učiť všetko odznova, predsa však bolo spievanie v slovenčine srdcu bližšie.

Bilancovanie

Pán Kamenický skúsil spoluprácu so štyrmi markušovskými farármami. Boli to vdp. Skrak, vdp. Vítkovský, vdp. Hvizdoš, vdp. Duda. Na každého má milú spomienku, lebo spolupráca medzi kňazom a kantom bola vždy výborná. Kňazov sa za túto dobu vystriedalo v našej farnosti dosť. Organ ostal ten istý. A s ním je nás p. kantor spokojný. *"Organ je organ, nie sú to varhany, on vytvorí v kostole tú správnu atmosféru"*, tvrdí a dodáva, že už i ten nás by si zaslúžil poriadnu generálnu opravu. Pri spomienke na všetky tie sväté omše, počas ktorých hral, sa teší z toho, že mohol doposiaľ hrať na 6 primičných omšíach (vdp. Mrovčákovi, vdp. Baldovskému, vdp. Komárovi, vdp. Fajkusovi, vdp. Čuchranovi, vdp. Ovčiarikovi). A pri otázke, kedy najradšej hráva, sa mu zjaví úsmev na tvári a bez váhania potvrdí: "Vždy!". Okrem Markušovce si zahrál už v rôznych kostoloch v okolí. Najmilšiu spomienku má z kostolíka na Mariánskej hore v Levoči.

40. výročie

Pred 40 rokmi práve na Vianoce ľudia v kostole pocítili radosť z toho, že majú nového kantora. Je to dlhá doba. Kiežby táto skutočnosť stála viacerým nám na zamyslenie, ako využívame svoj talent, ktorý nám dal Boh pre dobro ľudu! Zároveň prajeme násemu rodákovi veľa zdravia, radosti, rodinnej pohody a životného optimizmu. Nech ho Boh požehnáva a nech je budúcim mladým kantorm vzorom vytrvalosti, úsilia a obety.

Monika Hodnická

n o v é m i l é n i u m

nové milénium

n o v é m i l é n i u m

nové milénium

Neznáme veci vždy vzbudzovali v človeku zvláštne pocitky. Človek sa bojí toho, čo nepozna, čo nedokáže dopredu preskúmať. Len dieťa je takou vynimkou. Ale práve preto, že sa ako dieťa raz popaliame, bojime sa ohňom, bojime sa vyšokom spadneme zo stromu, bojime sa nožom, že sa porazíme. Každý v sebe nosí nejaký ten strach väčšinou prenesený z dierstva. Strach plynne z pudu sebazáchovy, z obavy o svoj život, svoje zdravie a svoje schopnosti. Ak chce živý tvor prežiť, musí byť v čo najlepšej kondícii. To sa prejavuje i v našom strachu zo zranenia a choroby a aj smrti.

Ludia boli vždy ohromení možnosťami prírody, nekonečnými morskými plochami, nedostupnými končiarmi, neprekonateľnými pripastami. Dávalo to vždy podnet na zvedavé otázky a spekulácie o tom, čo je za tým, čo je nad tým a čo je pod tým. Vždy sa našli múdri, ktorí sa nebáli vidieť dopredu a odhadovať situáciu; ktorí razili cestu do neznáma často i proti mienke väčšine, ktorá sa len bála neznámeho. Ale boli i mnohí, ktorí svoj strach z neznáma neovládli a chceli ho preniesť i na ostatných.

Človek je prirodzene zvedavý tvor. A najviac ho zaujíma, čo bude zajtra, o týždeň, o rok, o tisíc rokov.

Ked' viem, čo ma čaká, nemusím sa báť niečoho neznámeho a môžem sa pripraviť. **Čo ak ochoriem? Vyliečim sa? A čo ak zomriem? Kedy sa ožením či vydám? Budem niekedy šťastný? A bohatý? Ak nevyhram ja, tak kto? A aká výhra ma čaká?**

A keď príde niekto, kto mi dá odpoved aspoň na jednu z týchto otázok, nasledujem ho, lebo mu verím. Bude vtedy koniec sveta, koniec bolesti, chorôb, vojen, utrpenia a strachu?

A tak vyhľadávam ľudí, ktorí sa tvária, že mi môžu zodpovedať na tieto otázky, obraciam sa na veštcov, prorokov, vykladačov, hádačov, astrológov, vizionárov, snárov. Dúfam, že mi pomôžu, vysvetlia mi, čo bude, čo sa so mnou stane. Ale hlavne, zbavia ma strachu z neznáma. A zisťujem, že to nejde, že

nejde odstrániť strach z budúcnosti, z toho, čo bude. Len prídem o pári stoviek za pochybné reči o mojom šťastí.

Možno pred troma miliónmi rokov začali naši predkovia vyrábať nástroje. Asi pred pol druhu miliónom rokov si podrobili oheň. Pravdepodobne pred 10 000 rokmi začali cielavedome získavať zo zeme chlieb. Pred dvoma storočiami ludia po prvý raz vymenili silu zvierat za silu pary. Deväťdesiat rokov lietajú do nadzemských výšin. Pred polstoročím rozobili atóm. Štyri desaťročia prenikajú do vesmíru... Možno o 5 000 rokov celkom ovládnu celú slnečnú sústavu a o

svetu (ako už mnohokrát predtým). Čosi sa stane, čosi sa musí stať. To, či bude koniec sveta v januári 2 001 alebo v januári 5 001, vie iba Boh a nik iný. Nebolo to nikomu dané a ani nebude. Všetci očakávali už v roku 1 000, že svet prestane existovať, že sa rozpadne.

Ľudia predávali domy, nepracovali, čakali na druhý príchod Krista. Čakávanie sa nenaplnilo. Jehovisti vyhlásili koniec sveta na rok 1914, potom 1918, 1925 a nič. Nástup nového tisícročia bude nástupom nových sil. Či dobrých alebo zlých, závisí od nás. Kto si povedal, že budúce tisícročie bude kresťa-

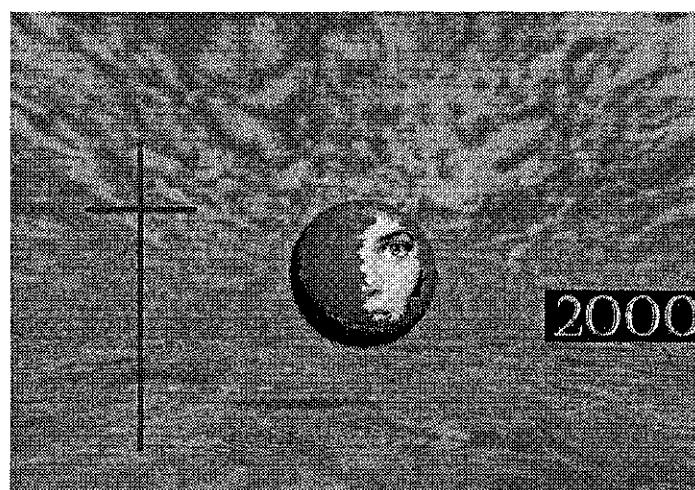
ské alebo nebude vôbec. Ja som to povedal trochu inak. **Bud' ľudia konečne nájdu v sebe čosi duchovné a neudusia to, alebo sa navzájom vykynožíme v hneve, neláske, závisti a sebectve. Musíme sa konečne odozvať do vôle toho, kto nás stvoril, do vôle toho, kto nás zachránil od smrti, do vôle toho, kto nás zaviedol strachu z budúcnosti. Strach nútí ľudí konať. Strach ľudí zvázuje. Strach pred bolesťou a smrťou. Strach pred večnosťou a životom v nej by nás mal však vyburcovať k premýšľaniu nad tým, aké bude to možno.**

nové milénium. Ak uverím, že v očakávaní Krista a v žití jeho kráľovstva sa môžem zbaviť strachu z budúcnosti. Pretože aj keď by hned bol koniec sveta, ja budem žiť s Pánom a Kráľom.

Ak ale pohrdnem jeho slovom, to moje nové milénium bude živorením v strachu a v obave pred zlobou a hriechom, v obave o tie pozemské hodnoty, ktoré po smrti nič neznamenajú.

V novom milénii preto obnovme svoje srdcia, zasväťme ich Bohu a pochopme, že prekonáme strach môžeme len v pevnej víere. Vo víere v Boha, vo víere v naše výkupenie, vo víere vo večný život. Kto nemôže zomrieť, nemusi sa bať smrť. A kto verí, nezomrie, ale bude mať život večný.

Jaroslav Chovanec
Pokoj a dobro 4/2000

Budúce tisícročie bude kresťanské alebo nebude vôbec
Koláž: J. Chovanec

5 miliónov rokov si podrobia galaxiu.

Človek dokáže veľa, dokáže vidieť tisíce kilometrov ďaleko, dokáže vidieť neviditeľné atómy, dokáže súčasne počúvať domorodca v Austrálii i politika v Spojených Štátoch, dokáže zdvihnuť tony, dokáže premeniť vodu na svetlo. Vývoj stále pokračuje, znova a znova sa objavujú nové vynálezy a úspechy ľudského ducha. Človek chce dokázať, že všetko ide, že všetko sa dá zdolať.

Prichádza nové milénium. Mnohí budú oslavovať ako nástup nového tisícročia, iní ho budú očakávať s nervozitou a strachom, čo sa stane v budúcom roku. Sektári a novodobí spasitelia a mesiáši ohlasujú koniec

ŠTEDROVEČERNÁ MODLITBA

Vianočné sviatky. Sú tu opäť. Sú určite najvhodnejšou príležitosťou na stretnutie všetkých členov rodiny. Jedinečná atmosféra Štedrého večera umocnená pokojom a detskou radosťou z obdarovania je pre nás veľkým zážitkom. Horiačce plamienky ozdobných sviečok, vôňa maminých koláčov, padajúce snehové vločky, pozornosť jedného voči druhému... To sú jednoducho Vianoce.

To všetko by nemalo zmysel, keby Boh neposlal svojho Syna, aby prijal na seba slabosť človeka. On je centrom Vianoc, centrom pokoja, centrom života terajšieho i vo večnosti. K plnosti prežívania príchodu Spásy na zem by nemala chýbať spoločná modlitba vyvierajúca z našich sŕdc. Kresťanské rodiny pri spoločnej modlitbe získavajú nenahraditeľnú jednotu a Božie požehnanie. Štedrovečerná modlitba zvlášť opĺýva duchovným bohatstvom. Neviete ako na to? Nasledujúce texty chcú byť pomocou pre tieto chvíle spoločnej modlitby v našich rodinách.

Členovia rodiny sa pred večerou zídu pri jasličkách, ktoré majú vo svojom príbytku.

Otec môže začať prežehnaním:

V mene Otca i Syna i Ducha Svätého.

Ostatní: Amen.

Nasleduje HYMNUS, ktorý môžu striedavo recitovať jednotliví členovia rodiny:

Ježišu, Vykupiteľ náš,
ty jediný si Otcov Syn
a nevýslovny pôvod máš
pred celým svetom stvoreným.

Ty svetlo, odblesk Otca si,
ty nádej večná veriacich,
všimni si všade na zemi
modlitby teba prosiacich.

Spasiteľ, spomeň, že ty, Boh,
nám si sa znížil za brata,
ked' ľudský život dala ti
bez škvry hriechu počatá.

To pripomína dnešný deň,
čo slávime ho každý rok:
že z trónu Otca prichádza
na cestu spásy viesť náš krok.

Nebo, zem, morské hlbiny,
so všetkým, čo v nich jestvuje,
velebia Otca, ved' on nám
vlastného Syna daruje.

Aj my ti hymnus spievame,
slávici tvoje zrodenie,
ved' tvoja drahá svätá krv
nás spasí a zlo zaženie.

Ježišu, z Panny zrozený
sláva ti, Bože útechy;
Otcovi Ducha Svätému
nech sa česť vzdáva naveky.
Amen.

Otec: Prečítame si správu evanjelia o Ježišovom narodení, čím si aj sprítomníme túto svätú udalosť vianočnej noci (môžeme použiť text Lk 2, 1-20).

PIESEŇ: Ľubovoľná koleda

PROSBY: Pri Kristovom narodení anjeli zvestovali svetu pokoj; preto s jasotom oslavujme Spasiteľa a s oddaným srdcom ho prosme:

Otec: Z tej duše chválme a oslavujme Božie Slovo, ktoré bolo pred vekmi a narodilo sa v čase a radostne volajme: **Nech jasá celá zem nad tvojím príchodom.**

Matka: Kriste, večné Slovo, ty si pri svojom príchode naplnil zem jasotom; navštív nás a neprestajne potešuj svoju milosťou.

Všetci: Nech jasá celá zem nad tvojím príchodom.

1. dieťa: Spasiteľ sveta, ty si nám svojím narodením javil Božiu vernosť; daj, aby sme my so živou vierou zachovávali krstné sľuby.

Všetci: Nech jasá celá zem ...

2. dieťa: Kráľ neba i zeme, ty si poslal anjelov zvestovať ľudom pokoj; zachovaj nás život vo svojom pokoji.

Všetci: Nech jasá celá zem ...

3. dieťa: ty si prišiel ako knieža pastierov a strážca našich duší; daj, nech sú pápež a naši biskupi vernými správcami tvojej mnohotvárej milosti.

Všetci: Nech jasá celá zem ...

Otec: A teraz sa modlime ako nás naučil nás Pán Ježiš Kristus:

Všetci: Otče náš, ...

Otec: Milovaní, radujem sa, ved' sa dnes narodil nás Spasiteľ. Smútok nemá miesto pri zrade nového života; a tento život odstránil strach zo smrti a vlieva do nás radosť prislúbenej večnosti. (sv. Lev Veľký)

Napokon sa rodina pomodlí ANJEL PÁNA.

Otec: A teraz v Kristovej láske zhromaždení si prejavme lásku a dáme si znak pokoja.

Všetci: Pokoj a bratská láska nech sú medzi nami.

NASLEDUJE VEČERA:

V. Slovo telom sa stalo, aleluja.

R. A prebývalo medzi nami, aleluja.

Otec: Požehnaj nás, Pane, i tieto dary, ktoré budeme požívať z tvojej štedrosti. Skrize Krista, nášho Pána.

R. Amen.

PO VEČERI:

V. Pán oznámil, aleluja.

R. Svoju spásu, aleluja.

Otec: Ďakujeme ti všemohúci Bože za všetky tvoje dobrodenia. Ty žiješ a kraluješ na veky vekov.

R. Amen.

Spracoval: C. Hamrák

ZÁŽITOK

Z ADORÁCIE

Cítim, ako ma oziaril Ľúč Božieho milosrdenstva... Mám Ča tu. Vidím Ča v bielom chlebe. Cítim Ča pri sebe a viem, že sú živý, lebo sú ma dnes vypočul, keď som Ča prosila, aby mi pomohol. A nestalo sa to po prvýkrát. Naozaj veľká vďaka za všetko. Nechcem už padnúť, aby si neboli už nikdy zo mňa smutný... Zdvihla som hlavu zo zopäť rúk a hľadím na Tvoju sochu – Priateľ. Máš zdvihnutú pravú ruku a ľavou držíš svoje srdce. Ja tuším, že mi chceš niečo povedať. „Už viem“, hovorí mi: „Dávam Ti srdce, som Tvoj priateľ a mám Ča veľmi rád.“ Aj ja som v duchu urobila také isté gesto ako Ty – Ježiš. Ja sa Ti tiež dávam úplne celá... Potichu šepkám s ostatnými ľuďmi: „Veřím v Teba, Pane Ježišu. Zmiluj sa nado mnou“. A myslím to úprimne a vážne. Chcem znova zviazať nič, ktorá sa medzi nami roztrhla. Ak ma buďeš chcieť mať pri sebe, Priateľ, potiahni ničou. A ja, hoci viem, že máš aj veľa iných okrem mňa, ja tiež, ak Ča budem chcieť mať bližšie pri sebe, potiahnem ničou a budeme spolu. Tou ničou bude nás rozhovor – modlitba. Zvončeky už zvonia, kňaz Ča odkladá do Bohostánku. Ale mne je jasné, že je to svätošný Ježiš. Ten duchovný je pri mne, je vo mne, za mnou i nado mnou. Ja to cítim, ja to viem!!!

Monika Hamráčková,
Teplická

LISTÁREŇ

Vedieť čo najviac

S novým školským rokom 2000/2001 vznikli povinnosti aj pre tých, ktorí navštevujú náboženské vzdelávanie a ním si rozširujú svoje vedomosti. Stredajšie stretnávania dvadsiatich poslucháčov z našej farnosti je balzamom na naše vnútro. Preto chcem touto cestou podakovať nášmu duchovnému otcovi Dr. Jánovi Dudovi v mene všetkých poslucháčov vzdelávania. Ďakujeme mu, že nelutoval čas, hoci ako kňaz – pedagóg by mohol vo večerných hodinách odpočívať, berie na seba bremeno, ale berie ho s láskou. Týmto dobrým nápadom venovať sa laikom sa medzi nami vytvorilo krásne spoločenstvo, ktoré verím, že prinesie ovocie. Tu si máme možnosť overiť znalosti a poznanie z viery a z teológie a do akej miery sa nám bude darit, záleží na nás. Niektoré témy sú nám blízke, niektoré vzdialené, ale cieľ je istý. Vedieť čo najviac. Snažíme sa byť dobrími poslucháčmi a sústredene počúvame prednášané témy. Niektorími otázkami a diskusiou privádzame pána farára do rozpakov, ale je to pedagóg, so všetkým ráta. Týmto chcem podakovať aj prednášateľom Dr. A. Frankovskému a pátrovi Zontakovi za veľmi hodnotné prednášky. Verím, že si vždy budeme vážiť a ctiť si tých, čo pracujú medzi nami a tešíť sa z toho, že im záleží na našom duchovnom raste. Všetkým tým, ktorí pracujú pre nás s láskou vyprosujem veľa Božích milostí.

Marta Kamenická,
Markušovce

MODLITBA

M O D L I T B A

Aké vzácne je stretnúť dobrého poslucháča. Položiť mu na "dlaň" svoje veľké malosti, spýtavé otázníky, razantné výkričníky, precítené mikrookamihy, hanblivé omyly... Aké úžasné je nechať sa objať chápavosťou bez hraníc, mlčanlivosťou bez výčitiek, skromnosťou múdrosti, nevpteravosťou pravdy, nevyčerpateľnosťou lásky... Aké vzácne je, Pane, stretnúť Teba!

Anna-Mária

Kongres v Jubilejnom roku

V dňoch 9. a 10. septembra 2000 prebiehal v Poprade Diecézny Eucharistický kongres. Zhromaždenie veriacich malo možnosť verejne prejavili úctu ku Kristovi. Slávlosť slávenia Najsvätejšieho Kristovho tela a krvi bola po mnohých rokoch pre mladých a strednú generáciu niečo nové, nepoznané. Po rokoch tápania a hľadania sa mali sme možnosť byť oziarení láskou Ježiša Krista v Eucharistii. Ten, kto sa slávnosti zúčastnil, vie, o čom hovorím. A ten do smrti nezabudne na hlboký zážitok

vo svojej duši. Celoslovenský Eucharistický kongres v Bratislave bol pokračovaním a výzvou pre nás katolíkov zapojiť sa a obnoviť si verejne svoj vnitorný život cez Eucharistiu. Skúsmo si pospytovať svedomie, či sme boli dosťatočne spojení, či sme nepohrdli milosťou, ktorá nám bola umožnená.

Marta Kamenická

Milí farníci, ak poznáte niekoho, kto nedostal naš časopis domov, upozornite ho prosím, že časopis dostane na požiadanie v sakristii kostolov našej farnosti. Ďakujeme.

redakcia

Spolok sv. Vojtechá 130-ročný

September tohto roka sa niesol v duchu oslav 130.výročia založenia Spolku sv. Vojtechá (SSV) a 10. výročia obnova jeho činnosti. Pri tejto príležitosti sa konala slávnostná sv. omša v katedrale sv. Jana Krstiteľa v Trnave a po nej nasledovalo slávnostné zasadnutie Vyboru SSV.

Čo je to SSV?

V preambule stanov SSV sa môžeme dočítať: SSV je spolok veriacich občanov katolíkov, v ktorom sa každý podľa svojich schopností stará o Cirkev, slovenský národ a jeho kultúru a nábožnosť. Je dobrovoľným združením slovenských katolíkov všetkých vrstiev a profesí v duchu Druhého vatikánskeho koncilu, apoštolského listu Christi fideles laici a v intencích Konferencie Biskupov Slovenska (KBS) s cieľom prehĺbiť náboženské, mravné a národné presvedčenie, konanie a uplatňovanie kresťanských zásad vo všetkých oblastiach kultúrneho, vedeckého, hospodárskeho a sociálneho života. Nuskutočnenie týchto cieľov SSV vydáva a rozširouje Sväté písma, modlitebne knížky, mravoučné publikácie, učebnice a učebné pomôcky. Vydáva poučné a zábavne publikácie písané v kresťansko-katolíckom duchu. Sídlo SSV je Trnava. Po celom Slovensku pôsobí cez mestne skupiny.

Jednou z nich je aj **Miestna skupina SSV v Markušovciach. Má 83 členov**. Členovia sú ľúčasní milostí zo sv. omši, ktoré každý člen – kňaz slúži za živých i mŕtvych členov Spolku podľa možnosti v deň sv. Vojtechá. Členom SSV sa môže stať každý na základe písomnej príhlášky a zaplatení členských poplatkov. Zápisné je jednorazové. Každý člen dostane členský preukaz, ktorý ho oprávňuje nakupovať v predajniach SSV s 15% zľavou. Člen obdrží každý rok knižný kalendár - Púlník svätovojtešský a jednu podielovú knihu za 80 Sk. Jednou z významných činností SSV je aj vydávanie katolíckej tlače, medzi ktorú patria aj Katolícke noviny. V súčasnosti vychádzajú na 24 stranach. Šéfredaktorom je ThLic. Marián Gavenda, ktorého sme mali možnosť vidieť a počuť na prednáške v našom kostole.

Pri príležitosti Jubilejného roka a 130.výročia SSV by som chcela vyzvať a povzbudit tých, ktorí ešte nie sú pravidelními čitateľmi Katolíckych novín a chceli by podporiť katolícku tlač, aby sa prihlásili u dôvernícky Miestnej skupiny v Markušovciach. Eva Mrovčáková Tel. 0965/4498384.

FARSKÝ

KLEBETNÍK

DUCHOVNÉ AKTIVITY

♥ V pondelok 4.9. o 9 hodine sa v Markušovciach konalo slávostné "Veni Sanctae" (príď Duchu Svätý) pri príležitosti začiatku školského roku 2000/2001. Sv. omšu celebroval p. kaplán J. Chovanec.

♥ Odpustová slávnosť sv. Michala archanjela v Markušovciach sa konala v nedeľu 1. októbra. Slávostnú sv. omšu so začiatkom o 10,30 hod. slúžil a kázeň prednesol markušovský rodák Vilim Komár, správca farnosti Bobrovecky pri Liptovskom Mikuláši. V samotný deň slávnosti 29.9. sv. omšu slúžil domáci p. farár Dr. Ján Duda.

♥ Dňa 18. septembra (v pondelok po sv. omši) sa konala duchovná obnova miništartov z Markušoviec. Duchovnú obnovu viedol pán kaplán Mgr. Ján Budzák. Duchovná obnova miništartov z Lieskovian bola 3.10. (v utorok) a Tepličke v piatok 13.10. po sv. omši. Aj tieto obnovy viedol pán kaplán Budzák.

♥ Celodenná poklona k Sviatosti Oltárnej bola v Markušovciach v stredu 27.9. Prevelebná Sviatosť bola vyložená od rána do večernej sv. omše.

♥ Počas mesiaca októbra sa konali v Markušovciach, v Tepličke a Lieskovanech ružencové pobožnosti.

♥ V rámci modlitieb za duše v očistci sa veriaci na čele s kňazom, ktorý mal sv. omšu, od 1. do 8. novembra chodili modliť na cintorín za duše v očistci s úmyslom získať pre ne úplné odpustky. Spolu s kňazmi tam chodieval pomerne veľký počet veriacich.

VZDELÁVACIE AKTIVITY

⇒ Hodiny teológie každú stredu od 19. do 21. hodiny dáva vo FCV v Markušovciach Dr. Ján Duda, markušovský farár a docent cirkevného práva na Teologickom inštitúte v Spišskom Podhradí.

⇒ Dr. Amantius Akimjak, docent liturgiky a cirkevnej hudby na Teologickom inštitúte v Spišskom Podhradí prichádza do FCV v Markušovciach každú sobotu o 13,30 a vyučuje cirkevnú organovú hudbu. Niektorí jeho žiaci už sedávajú za organom na bohoslužbách v Markušovciach i v Tepličke a ide im to výborne.

⇒ V stredu 25.10. prednášal vo FCV v Markušovciach Dr. Alojz Frankovský a zameral sa na tému Sviatost' zmierenia z vieroučného hľadiska.

⇒ V stredu 15.11. navštívil Markušovce pater ThLic. Stanislav Zonták, CM, ktorý sa špecializuje na otázky katolíckej morálky, aby vo FCV prednášal tunajším veriacim niektoré aktuálne témy (eutanázia, antikoncepcia a pod.)

⇒ Každý piatok po večernej sv. omši sa koná v Tepličke v miestnosti pri kultúrnom dome "Večer s Písmom svätým". Ide o čítanie, rozjímanie a diskusiu nad textami Biblie. Tieto večery vedie pán kaplán Mgr. Ján Budzák.

AKTIVITY MIMO FARNOSTI

○ V pondelok 11.9. sa konalo medzinárodné sympózium cirkevného práva v Przemyslu v Poľsku. Na pozvanie predsedu Poľskej spoločnosti cirkevného práva prof. Dr. Józefa Kukowského tam vystúpil s jednohodinovou prednáškou aj pán farár Dr. Ján Duda.

○ V pondelok 16.9. sa konalo zasadanie cirkevného súdu Spišskej diecézy v Spišskej Kapitule. Tomuto zasadaniu ako súdny vikár Spišskej diecézy predsedal Dr. Ján Duda. Výjazdové zasadanie cirkevného súdu v Oravskej Lesnej sa konalo v pondelok 9.10. Neskor sa konali zasadania súdu v Spišskej Kapitule v pondelok 6.11. a ešte a 4.12.

○ Na pozvanie docenta Dr. Jiřího Lampartera z Právnickej fakulty Masarykovej univerzity sa p. farár Dr. Ján Duda zúčastnil 27.9. v Brne na spomínamej fakulte tzv. Brnenských právnických rozhovorov, kde vystúpil s príspevkom o cirkevných pomeroch na Slovensku. Pri tejto príležitosti spolu s vdp. J. Marhefkom z Rudnian navštívili bývalého markušovského kaplána Mgr. Antona Kasana, ktorý teraz pôsobí v Olomouckej diecéze vo Vracove.

○ Dňa 7.11. pán farár Dr. Ján Duda mal v aule Teologickej fakulty Univerzity Komenského habilitačné konanie pred habilitačnou komisiou za účelom nadobudnutia vedecko-akademickej hodnosti "docent" v odbore katolícka teológia.

○ V pondelok 10.11. sa konalo pracovné stretnutie s cieľom vypracovania Štatútu Katolíckej univerzity v Ružomberku. Za cirkevných právnikov bol na toto stretnutie univerzitu pozvaný Dr. Ján Duda.

○ V pondelok 20.11. sa konala v Toporci výročná zádušná sv. omša za zosnulého kňaza a cirkevného sudcu Ondreja Porubca. Koncelebrovanej sv. omši predsedal Mons. A. Imrich, spišský pomocný biskup a generálny vikár. Kázeň mal Dr. Ján Duda, súdny vikár.

○ V piatok 24.11. sa konalo pracovné stretnutie niektorých pracovníkov, ktorí pracujú v kauze blahorečenia biskupa Jána Vojtaššáka. Pracovné stretnutie viedol ako postulátor pán farár.

○ Dňa 27.11. sa konala v Spišskej Novej Vsi pod predsedníctvom pána dekana ThLic. Antona Mišeka kňazská rekolekcia subdekanátu Spišská Nová Ves. Z kňazov markušovskej farnosti sa jej zúčastnil pán kaplán Ing. Mgr. Jaroslav Chovanec (pán farár Duda mal úradné hodiny v kancelárii Cirkevného súdu a pán kaplán Budzák mal vyučovanie náboženstva).

○ Dňa 29.11. sa v aule Biskupského úradu v Spišskej Kapitule konalo jesenné zasadanie Kňazskej rady Spišskej diecézy. Členom tejto rady je aj pán farár.

○ Dňa 7.12. sa konala kňazská rekolekcia celého Spišskonovoveského dekanátu v Sp. Vlachoch.

PRACOVNÉ AKTIVITY

⇒ Ešte stále sa pracuje na novej elektrifikácii kostolnej veže. Práce vedú páni Hodnický, Pramuka, Klučiar, za čo im patrí úprimná vďaka.

⇒ V spoločenskej miestnosti fary bolo vybudované Farské centrum vzdelávania Dr. Štefana Faitha. Interiér bol zariadený tak, aby slúžil na účely vzdelávania, ale je možné si tam aj príjemne spoločensky posiedieť a kultúrne stráviť voľný čas. O zhotovenie nábytku sa postaral pán majster Michal Franko v rekordne krátkom čase. Ďakujeme.

Spracoval J. Duda

Čas lásky

Viktor a Anka prišli s otcom do kostola. Zastavili sa pri jasličkách. Anka sa pyta: "Otecko, prečo všetci kľačia okolo Ježiška?" Otec hovorí: "Pozrite, deti, pred nijakým dieťaťom si ľudia nekľakajú. Tomuto sa však klania aj jeho matka. Ona vie, že jej dieťa je Boží Syn." Anka a Viktor sa zahľadeli na maličké nemluvňa a tiež si kľakli.

Vianoce sú sviatkom rodín a detí. Vianoce sú sviatkom chudobných a trpiacich, veď aj Ježiško ležal v jasličkách na slame a prišli sa mu pokloniť aj traja králi. Teraz sú Vianoce, Ježiško prišiel k nám. Tešíme sa, máme prázdniny. V kostoloch vidíme jasličky. Na Vianoce rozbalujeme darčeky... No nezabudnime na najväčšiu príčinu našej radosti. Od betlehemskej jasličiek žijeme v inom svete. Nad jasličkami bolo počúť tajomný spev: "Na zemi pokoj ľuďom dobrej vôle" Ježiško priniesol svetu pokoj. To znamená šťastie v našom srdiečku a lásku medzi ľuďmi.

Milan Rúfus

Modlitba za deti tretieho tisícročia

Čo budeš d'alej, Bože, robiť
s mláďatmi nie už Tvojej doby?
Podržiš ruku nad nimi?

Nedovoľ blúdiacemu času,
aby ich obral o ich krásu
a prestali byť šťastnými.

Aby im vzal ich melódiu
a trávil studne, z ktorých pijú,
a pokazil im srdiečka.

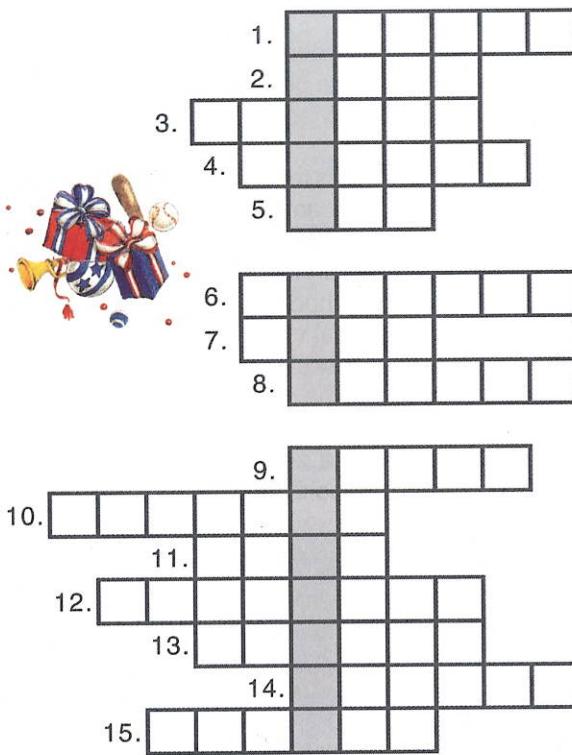
Nech voda, čo nikdy nezamíra,
najsvätejšia voda – slza,
nech nevyvrie im spod viečka.

Rob všetko, čo len môžeš robiť,
aby si deti chorej doby
uchránil, Bože, od zlého.

Ostaň ich strážiť pri kolíske
a nechaj čistým to ich čisté.
Zomreli by sme bez neho.

Tajnička

1. V ktorom meste sa narodil Ježiško?
2. Farský
3. Obdobie pred Vianocami.
4. Jeden z troch kráľov.
5. Učeník ktorého Ježiš miloval.
6. Ježiš iným menom?
7. Obdobie pred Veľkou nocou.
8. V ktorej rieke bol Ježiš pokrstený?
9. Pestún Pána Ježiša.
10. V ktorom meste vyrastal Ježiš?
11. Ježiš Kristus je Syn!
12. Kto sa prišiel ako prvý pokloniť Ježiškovi?
13. Miesto, kde sa Ježiško narodil.
14. Aké znamenie viedlo troch kráľov?
15. Odkiaľ prišli traja králi? Z ...

Správne vylúštenie tajničiek z č. 2/4:

OSEMSMEROVKA: Viete, komu je zasvätený mesiac október?

Kráľovne ruženca

DEŠIFROVAČKA: **Zdravas Maria milosti plná**

Správne odpovede nám zaslali:
z Markušoviec: Mária Králová, Marcela Králová, Vladislav Kráľ, Miroslava Králová, Zuzka Pačnárová, Lenka Pačnárová, **zo Smižan:** Veronika Mareková, Monika Kandriková, **zo Spišskej Novej Vsi:** Veronika Frankovičová, **z Tepličky:** Ľudmila Centková (len dešifrovačka)
Zo správnych odpovedí sme vyžrebovali Zuzku Pačnárovú, ktorá zašleme peknú odmenu.

-r-

Stránku pripravila Zuzana Grečková